



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 420/2024
02.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Миролуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Николе Никића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину ЗК. 250/22 од 08.09.2023. године и Вишег суда у Неготину ЗКж 1. 66/23 од 08.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 02.04.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Николе Никића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину ЗК. 250/22 од 08.09.2023. године и Вишег суда у Неготину ЗКж 1. 66/23 од 08.11.2023. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину ЗК. 250/22 од 08.09.2023. године окривљена АА оглашена је кривом због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ и осуђена на новчану казну у износу од 20.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини у остављеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, одредити један дан казне затвора. Одлучено је и о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Неготину ЗКж 1. 66/23 од 08.11.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљене АА и пресуда Основног суда у Неготину ЗК. 250/22 од 08.09.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљене АА - адвокат Никола Никић поднео је захтев за заштиту законитости због повреда закона из члана

438. став 1. тачка 9), члана 439. тачка 1) и члана 74. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од оптужбе за наведено кривично дело и обавезати приватну тужиљу да окривљеној накнади трошкове кривичног поступка по основу заступања од стране браниоца по АТ, као и трошкове превоза које је окривљена имала.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу и, на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер изрека правноснажне пресуде не садржи све битне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, односно не садржи да је окривљена кривично дело извршила у урачунљивом стању, јер без урачунљивости и умишљаја нема ни кривичног дела.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљене, Врховни суд оцењује као неосноване.

По налажењу овога суда, у чињеничном опису радње извршења датом у изреци првостепене пресуде, назначене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које је окривљена оглашена кривом правноснажном пресудом и то како објективне, у односу на радњу извршења, која се у конкретном случају састоји у увреди оштећене - приватне тужиље, пошто је истој упутила речи увреде: „срам те било, каква си ти то мајка, син ти је у инвалидским колицима, а ти се веселиш, син ти је већ у инвалидским колицима, а ускоро ће и унук Иван да буде“, а које речи објективно посматрано представљају увреде, тј изјаве омаловажавања приватне тужиље и непоштовање њеног достојанства, које су код приватне тужиље изазвале осећај увређености и омаловажавања од стране окривљене, али тако и субјективне које се тичу умишљаја окривљене управљеног на извршење кривичног дела у питању, обзиром да у изреци стоји да је окривљена на напред описани начин омаловажила и повредила част и углед приватне тужиље, а што је и хтела, свесна забрањености свог дела.

Поред изнетог, тачни су наводи захтева за заштиту законитости да у изреци побијане правноснажне пресуде није назначено да је окривљена критичном приликом поступала у стању урачунљивости, али исто није од утицаја на постојање повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, обзиром да се урачунљивост окривљене претпоставља и подразумева, а само у сумњи (на неурачунљивост или смањену урачунљивост) посебно утврђује. Из изнетих разлога, урачунљивост и не мора бити унета у изреку пресуде.

Сходно изнетом, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене указује да је правноснажна пресуда донета уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости, као разлог подношења нумерише и повреду закона из члана 74. ЗКП, коју образлаже наводима да је окривљеној АА, држављанки Републике Бугарске ускраћено право на одбрану као лицу које је неспособно да се само брани, јер иста не разуме службени језик суда.

По ставу Врховног суда, иако се бранилац позива на повреду закона из члана 74. ЗКП, који је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, исти у суштини указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП.

Поред изнетог, у образложењу захтева, бранилац окривљене наводи да пресуда није заснована ни на једном материјалном доказу, те износи сопствену оцену исказа сведока ББ и приватне тужиље, сопствено виђење одлучних чињеница које из тих доказа произилазе, а супротно чињеничним утврђењима суда изнетим у побијаним правноснажним пресудама, на који начин, по ставу Врховног суда, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 5) и члана 440. ЗКП, Врховни суд је захтев браниоца окривљене, у овом делу оценио, као недозвољен.

Бранилац окривљене АА - адвокат Никола Никића, као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а која повреда представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Међутим, у образложењу захтева, бранилац окривљене не описује у чему се конкретно састоји истакнута повреда закона, па сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене, у напред наведеном делу, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија
Мирољуб Томић с.р.**